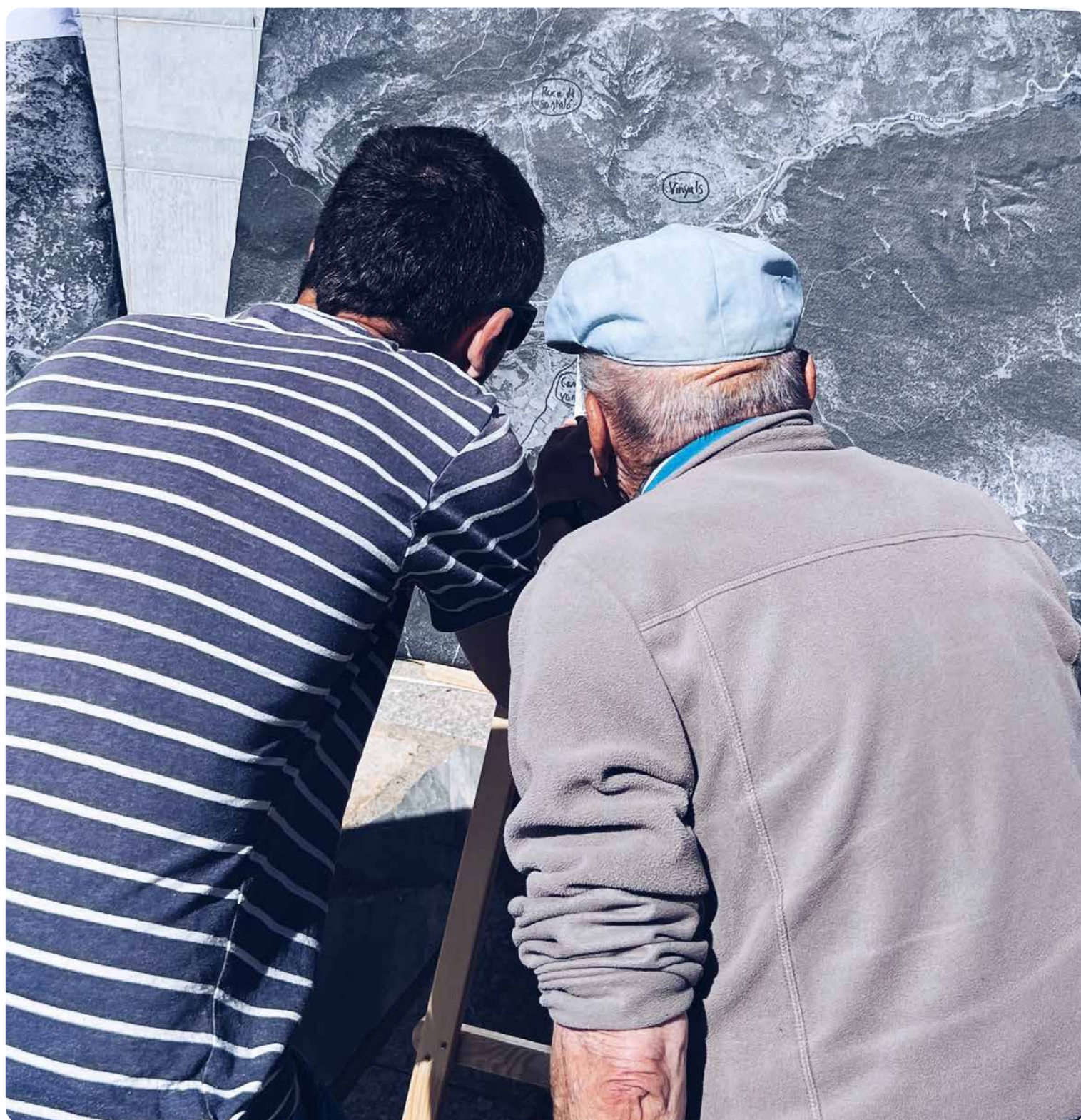

Revista núm. 12
Gener 2026

betula.larada.coop
@laradacoop

betula

PROMOCIÓ LOCAL INTEGRAL DELS POBLES
DEL PARC NATURAL CADÍ-MOIXERÓ

betula

PROMOCIÓ LOCAL INTEGRAL DELS POBLES
DEL PARC NATURAL CADÍ-MOIXERÓ

El bedoll, conegut també com a beç, és un arbre caducifoli propi de muntanya. Conegut científicament amb el nom de *Betula*, és un arbre que acostuma a viure en pendent molt inclinats, en zones pròpies d'avets o pi negre i zones properes a rius. És associada a una rica cultura popular, tant a nivell de medicina com d'usos populars de la seva fusta. Un arbre de primavera, de llum i foc nou, abundància i vida, que segons la creença popular, fa fortes les persones i el bestiar i les protegeix de qualsevol mal.

Edició i coordinació: L'Arada Creativitat Social, SCCL

Redacció: Ferran Canudas

Disseny gràfic: Porta Disseny

Impressió: Impremta Boixader

Fotografia de la portada: L'Arada

Dipòsit Legal: DL L 870-2019

ÍNDEX

Sobre la revista que teniu a les mans	4
Sobre el projecte Betula.....	4
El camí recorregut fins ara.....	5
Què hem fet, a on ho hem fet, i quants hem sigut.....	5
1 Presentem el llibre de la tesi doctoral del projecte Betula!	6
2 Segona Trobada d'Iniciatives del Cadí-Moixeró per la Transformació Territorial	8
3 Cicle de tardor: Llavors de futur als pobles de muntanya!	10
3.1 Justícia cultural: reconèixer, crear i compartir cultura als territoris rurals	10
3.2 Moure's per viure: reptes i solucions per a la mobilitat rural	11
3.3 La vida al centre dels del territori: experiències de cures i sosteniment de la vida als pobles	12
3.4 L'arrelament als pobles de muntanya: trencant tòpics, identificant esculls i construint oportunitats	12
4 Trobada de processos estratègics i plans comunitaris del món rural.....	14
5 En Pla d'Acció: en plena implementació!	16
5.1 Sensibilització entorn dels efectes del canvi climàtic en un entorn de muntanya	16
5.2 Impuls d'un projecte per recollir la toponímia popular del cadí-moixeró.....	17
5.3 Ampliació del fons de memòria popular amb noves entrevistes d'història de vida.....	18
5.4 Difusió pedagògica sobre els impactes del turisme (ambiental, social i econòmica) i la sobrefreqüentació	18
5.5 Incentivació de la creació d'horts comunitaris als pobles o a les seves immediacions destinats als mateixos veïns i col·lectius vulnerables	19
6 Recuperem la toponímia del Cadí-Moixeró!	20
6.1 Jornades de presentació del projecte	20
6.2 Treball de camp: entrevistes a persones grans.....	21
7 Nova edició de la revista de Vallcebre i primera edició de Saldes!	22
8 Aquest 2026, seguim a Saldes i comencem a Bagà!	23
L'entrevista Coopyrene SCCL.....	26

Sobre la revista que teniu a les mans

Teniu a les mans la dotzena revista del projecte Betula. El seu objectiu és compartir els avenços del projecte amb els veïns i veïnes dels pobles del Cadí-Moixeró. En aquesta edició repassem quin ha estat el recorregut del projecte durant el 2025, les activitats que hem dut a terme, els debats que hem abordat i les accions que anem implementant amb el teixit social local interessat, resultat de l'actualització del pla d'acció. La revista es tanca amb una entrevista a la cooperativa de productores del Pirineu "Coopyrene", entitat que agrupa diferents productores que gestionen un obrador carni i col·laboren amb altres petites productores de la Cerdanya. ¶

Sobre el projecte Betula

Betula és un projecte de promoció integral dels pobles del Cadí-Moixeró. **Treballem acompanyant veïns i veïnes, així com també associacions i iniciatives locals que persegueixin la implementació d'actuacions vinculades a la memòria i cultura popular, el paisatge, a la pagesia i a la promoció de les economies comunitàries.** Des dels seus inicis, a la tardor del 2018, organitzem activitats, debats i jornades reflexives que ens permeten abordar els principals reptes que tenim els pobles de muntanya davant les transformacions del segle XIX i facilitem espais socials que permetin afrontar aquests reptes des de l'acció col·lectiva.

Les entitats promotores del projecte Betula estem convençudes que tant l'anàlisi com la intervenció territorials requereixen crear espais oberts i participatius de diàleg i consens entre entitats, veïns i tècnics. Fer-ho no només ens permet una millor capacitat d'anàlisi fruit de l'intercanvi entre l'experiència local i l'experiència tècnica, sinó que també ens aporta una major capacitat de transformació, avançant conjuntament cap a un futur desitjable basat en els principis de la sostenibilitat territorial. ¶

El camí recorregut fins ara

El projecte Betula neix el 2018 a Saldes, a través de l'Ajuntament i el Parc Natural del Cadí-Moixeró, i el 2019 es va estenent per la resta dels pobles de l'Alt Berguedà. El 2020 arriba a l'Alt Urgell i, el 2021, a la cara nord i la Cerdanya, consolidant la seva presència als disset municipis del parc. La primera fase culmina el 2019 amb tres revistes i un audiovisual que recuperen la memòria dels canvis socials i territorials del segle XX, a través de tallers participatius, trobades veïnals i entrevistes d'història de vida. Entre el 2019 i el 2020, el projecte aprofundeix en la història socioecològica del Cadí-Moixeró i es difon a través de diversos materials pedagògics i divulgatius. La incorporació de la vessant nord el 2020 obre una nova etapa de treball conjunt a escala de parc. Tallers amb veïns, escoles i instituts generen dos audiovisuals i culminen el 2021 amb el cicle de xerrades "Al Gra amb Betula", que aborda reptes locals com la pagesia, el turisme o la transició energètica i es configura un pla d'acció validat per diversos agents territorials i construït pel mateix veïnat. Aquest punt coincideix amb l'inici del

doctorat industrial del projecte a la Universitat de Barcelona, a mitjans del 2021. A partir del 2022, Betula orienta els seus esforços a reforçar el teixit social creat, amb la campanya "Cadí-Moixeró viu i actiu", l'acompanyament a entitats i un mapeig d'iniciatives transformadores publicat el 2023. Trobades, tallers i sessions de memòria popular continuen alimentant la implicació comunitària. Aquesta vessant de treball es consolida el 2024 amb un punt d'atenció quinzenal a Saldes, la primera trobada d'iniciatives territorials i un reforç del suport a entitats locals. És en aquest mateix any que finalitza el doctorat industrial i s'inicia un nou procés de prioritització d'accions, de les quals algunes es comencen a desenvolupar al llarg del 2025 per part del veïnat, tal i com concretarà aquesta revista. A banda, el 2025 es centren esforços en la divulgació dels resultats del llibre de la tesi doctoral, fent una desena de presentacions arreu del territori que sumen als prop de 25 actes i jornades organitzades pel projecte durant aquest any. ¶

Què hem fet, a on ho hem fet, i quants hem sigut?

Mapa:

- **Bagà:** Jornada del Cicle de Tardor
 - + Jornada Toponímia Popular
 - + Presentació Llibre Tesi Doctoral
- **La Vansa:** Jornada Toponímia Popular
- **Tuixent:** Toponímia a la Fira de les Trementinaires
- **Bellver de Cerdanya:** Segona Trobada d'iniciatives per la Transformació Territorial
- **Saldes:** Punt d'Atenció Presencial quinzenal
 - + Jornada del Cicle de Tardor
 - + Presentació de la revista de Saldes
- **Montellà:** Presentació Llibre Tesi Doctoral
- **Guardiola de Berguedà:** Jornada del Cicle de Tardor
 - + Paradeta de "Betula als Pobles"
- **Castellar de N'Hug:** Xerrada sobre Canvi Climàtic
 - + Sortida interpretativa de paisatge
- **Gósol:** Presentació Llibre Tesi Doctoral

Altres fora del mapa:

- **La Seu d'Urgell:** Presentació Llibre Tesi Doctoral
- **Masies de Voltregà:** Presentació Llibre Tesi Doctoral
- **Avià:** Presentació Llibre Tesi Doctoral
- **Puigcerdà:** Jornada del Cicle de Tardor
 - + Presentació Llibre Tesi Doctoral
- **Lleida:** Ponència V jornada d'Historiografia Local
- **Berga:** Trobada de processos comunitaris i plans estratègics del món rural

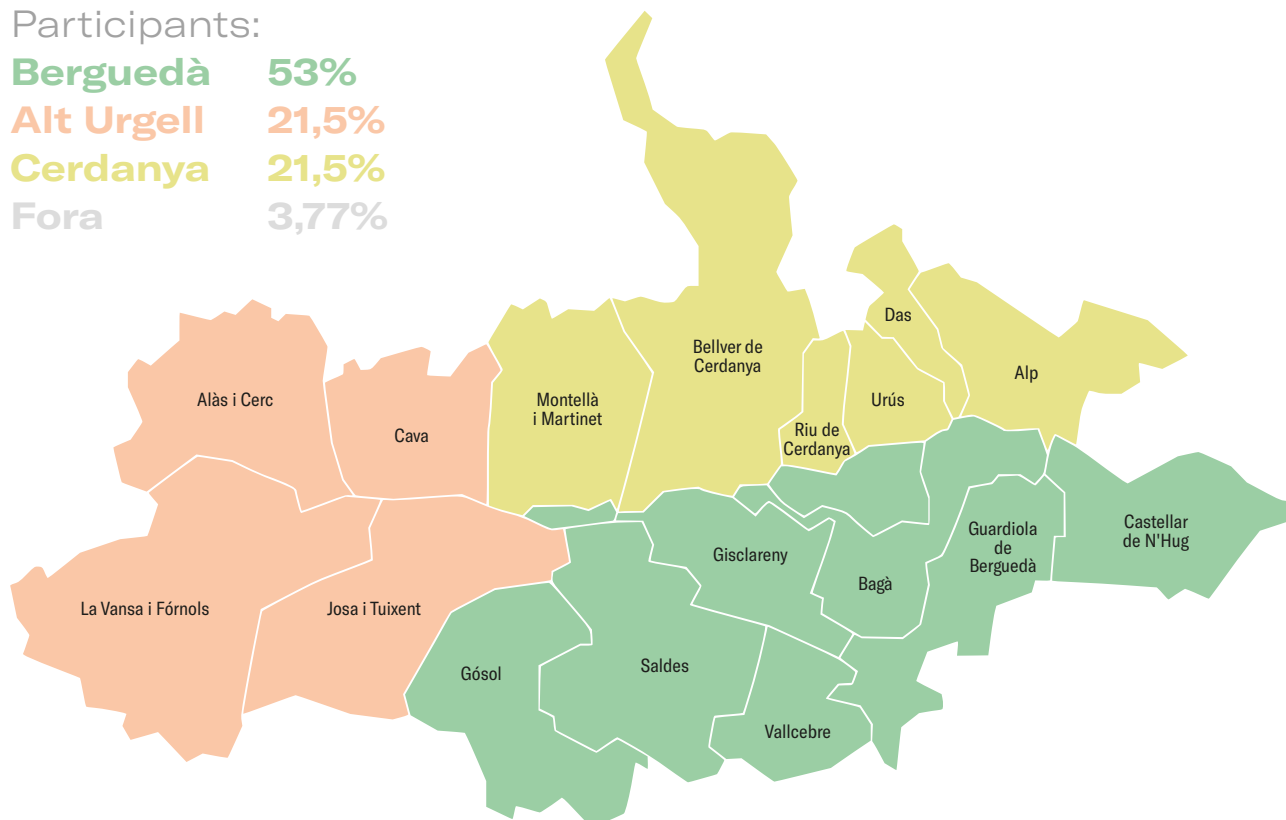
La participació d'aquest 2025 ha sigut de 302 persones, de les quals un 52% han sigut dones.

- El 64% de la participació ha sigut amb participatives i xerrades, el 22% amb activitats vinculades a la memòria popular i a la toponímia i el 14% vinculat a les economies comunitàries (assessoraments, suport al teixit social).
- El 53% dels participants ho han fet al Berguedà, el 21,5% a l'Alt Urgell, també el 21,5% a la Cerdanya, i el 3,77% restant a altres territoris fora del Cadí-Moixeró. ¶

Cadí-Moixeró

Participants:

Berguedà	53%
Alt Urgell	21,5%
Cerdanya	21,5%
Fora	3,77%

1 PRESENTEM EL LLIBRE DE LA TESI DOCTORAL DEL PROJECTE BETULA!

Un any després de presentar la tesi doctoral del projecte Betula a la facultat d'Economia de la Universitat de Barcelona, **ja tenim disponible el llibre!** El treball, titulat *“Dels paisatges agroforestals i ramaders a la gentrificació i els deserts alimentaris del turisme de muntanya (1900-2020). Una proposta de transició agroecològica per a l'entorn pirinenc del Parc Natural del Cadí-Moixeró”* ha sigut nodrit durant tres anys i mig a través dels espais de participació i acció del projecte Betula a través d'un doctorat industrial entre la coope-

rativa L'Arada Creativitat Social, SCCL, i el Departament d'Història Econòmica, Institucions, Política i Economia Mundial de la Universitat de Barcelona.

Dividit en tres capítols i amb una introducció i conclusions generals, el llibre comença al primer capítol teixint la història socioecològica del territori, segueix identificant les principals barreres que afronta la població local per accedir a l'habitatge i l'alimentació, i finalment, el llibre acaba proposant l'articulació d'un sistema agroecològic local. ¶

● **Des de la presentació del llibre, s'han fet 10 presentacions al territori:**

→ 22 de febrer de 2025:	Berga	(Sala el Casino)
→ 31 de maig 2025:	Puigcerdà	(Museu Cerdà)
→ 6 de juny 2025:	Masies de Voltregà	(Casa Museu del Voltreganès)
→ 13 de juny 2025:	Avià	(Ateneu d'Avià)
→ 15 de juny 2025:	Bellver de Cerdanya	(Ateneu de Cerdanya)
→ 2 d' agost 2025:	Montellà	(Local Social)
→ 18 de setembre 2025:	La Seu d'Urgell	(Llibreria el Refugi)
→ 31 de octubre de 2025:	Bagà	(Palau dels Pinós)
→ 31 de octubre de 2025:	Gósol	(Centre Picasso)
→ 8 de novembre de 2025:	Lleida	(Aula Magna de l'Institut d'Estudis Ilerdencs)

● **Vols que vinguem al teu poble a explicar els resultats de la tesi i presentar-ne el llibre?** Contacta'ns a través de betula@larada.coop. Qui estigui interessat en obtenir un exemplar del llibre, es pot adquirir a:

Llibreria Quatre Cantons	Berga
Llibreria Ca l'Hug	Berga
Llibreria Montserrat	Puig-Reig
Papereria Alfil.Be	Bagà
Llibreria Tres Punts	Solsona
Llibreria Verdager	Solsona
Espai Cooperatiu del Miracle	Riner
Llibreria Purgimon	La Seu d'Urgell
Llibreria Refugi	La Seu d'Urgell
Llibreria la Puça	Arsèguet
Llibreria Clips	Bellver de Cerdanya
Museu de les Trementinaires	Tuixent
Llibreria Canal	Alp

↳ **PREU: 20 €**

↳ Tots els beneficis van destinats al projecte *Betula* (www.betula.larada.coop) de la cooperativa sense ànim de lucre l'Arada Creativitat Social SCCL.

● També disponible per consulta a:

Bibliobús Pedrafoca	Servei itinerant
	Alt Berguedà
Parc Natural del Cadí-Moixeró	Bagà
Biblioteca Ramon Vinyes i Cluet	Berga
Casal Panxo	Berga
Biblioteca Gironella	Gironella
Biblioteca de Saldes	Saldes
Biblioteca Sant Agustí	La Seu d'Urgell
Espai la Vansa	Sorribes de la Vansa
Museu de les Trementinaires	Tuixent
Ateneu Popular de la Cerdanya	Bellver de Cerdanya

↳ **Si no pots aconseguir-lo a través d'aquests punts, contacta'ns a través de:** betula@larada.coop o descarrega'l online a través de www.larada.net/projecte/betula

→ Fotografia de l'esquerra: A la font freda d'Urús, dona gran explicant històries a la jovenalla (1975). Fotografia de Mercè Arderiu, cedida per l'Ajuntament d'Urús.
→ Fotografia de la dreta: Vista de Tuixent (Alt Urgell, dècada dels quaranta). Fotografia proporcionada per Dani Tarrés.

2 SEGONA TROBADA D'INICIATIVES DEL CADÍ-MOIXERÓ PER LA TRANSFORMACIÓ TERRITORIAL

Es consolida la segona trobada d'iniciatives del Cadí-Moixeró, amb la participació d'una vintena de persones pertanyents a diferents iniciatives inspiradores del territori.

La jornada, desenvolupada a Bellver de Cerdanya, s'ha organitzat de nou conjuntament amb el Parc Natural del Cadí-Moixeró, l'Ateneu Cooperatiu de l'Alt Pirineu i l'Aran, el Consorci GAL Alt Urgell – Cerdanya, l'Associació pel Desenvolupament Rural de la Catalunya Central, l'Agència de Desenvolupament del Berguedà i l'Institut pel Desenvolupament de l'Alt Pirineu i l'Aran.

La jornada es va iniciar amb la benvinguda de l'Ajuntament de Bellver de Cerdanya i el projecte Betula, des

d'on s'explicava breument la intenció de consolidar aquest espai entre iniciatives transformadores del Pirineu, amb l'objectiu de compartir reptes i conèixer millor els diferents serveis als quals es podem acollir.

Com a novetat, enguany la trobada d'iniciatives comptava amb dues ponències previ a les presentacions dels serveis i recursos de suport de les entitats organitzadores. En primer lloc va intervenir Territori de Vincles (www.territoridevincles.cat), explicant la seva experiència en la dinamització territorial i el suport a iniciatives, en aquest cas des de la Vall del Corb. En aquest cas, treballen en diferents eixos (diversificació agrària i paisatge, accés a l'habitatge i transició energètica) des d'on desenvolupen actuacions amb impacte territorial.

Seguidament es va presentar Coop57 (www.coop57.coop), una cooperativa de serveis financers ètics i solidaris que té com a objectiu principal contribuir a la transformació social de l'economia i la societat. La seva funció principal és el finançament de projectes d'economia social i solidària a través de la intermediació financera. Això significa, recollir i captar l'estalvi de la societat civil per poder canalitzar-ho cap al finançament d'entitats de l'economia social i solidària que promoguin l'ocupació, fomentin el cooperativisme, l'associacionisme i la solidaritat en general, i promoguin la sostenibilitat sobre la base de principis ètics i solidaris.

Qui pot estalviar? Totes aquelles persones o entitats que creguin en els principis de Coop57 i vulguin veure els seus estalvis vinculats al finançament de projectes d'economia social i solidària.

Qui pot rebre finançament? Totes aquelles entitats pertanyents a l'economia social i solidària que siguin socis de serveis de Coop57 i que aportin algun tipus de valor afegit per al seu entorn i per al conjunt de la societat.

Posteriorment a les ponències es va desenvolupar amb una presentació més breu de les diferents entitats organitzadores, que explicaven els recursos i serveis que ofereixen i com s'hi poden acollir les iniciatives

L. Cartell de la segna trobada

L. Actuacions desenvolupades i/o acompanyades pel projecte Territori de Vincles (2021 - 2024).

Coop57 en xifres:

209 Milions d'euros en préstecs concedits

5.437 Sòcies col·laboradores

1.189 Sòcies de serveis

assistents a la jornada. Els serveis que s'hi expliquen es poden consultar sintèticament i de manera integral al desplegable que es va editar el passat 2024 i s'ha actualitzat enguany. **Si voleu descarregar-vos el tríptic ho podeu fer a través d'aquest enllaç:** <https://betula.larada.coop/wp-content/uploads/2024/07/Triptic-betula-iniciatives-per-web.pdf>. En cas que interressi algun dels serveis que s'hi citen, en trobareu els contactes de l'entitat que els ofereix per tal de que hi pugueu posar-vos-hi en contacte i fer-los les vostres consultes.

Finalment, es va cloure l'acte amb un vermut de productes de proximitat, i és en l'espai que es va considerar necessari i útil seguir mantenint un espai de trobada anual, que permeti seguir compartint el reptes de les iniciatives locals i facilitant xarxes de col·laboració i acció conjunta. ¶

3 CICLE DE TARDOR: LLAVORS DE FUTUR ALS POBLES DE MUNTANYA!

Un dels objectius que persegueix el projecte Betula des dels seus inicis és el de generar espais reflexius i de deliberació col·lectiva, facilitant espais socials des d'on abordar debats d'interès pels pobles de muntanya. Així, es visualitzen com espais on potencialment poden sorgir propostes d'acció que puguin impulsar-se des del teixit social local, i acompanyades des del projecte Betula.

Durant el 2024 el cicle es va centrar a identificar reptes territorials. Enguany, la perspectiva canvia i es passa a identificar diferents “llavors de futur” que ja estan fent coses per superar aquests reptes de l'entorn rural, de manera que és especialment inspirador com a possible generador de noves iniciatives.

3.1

JUSTÍCIA CULTURAL: RECONÈIXER, CREAR I COMPARTIR CULTURA ALS TERRITORIS RURALS

El dissabte 20 de setembre es donava el tret de sortida al cicle de tardor del projecte Betula amb una jornada a Puigcerdà, abordant un debat sobre la promoció cultural a l'entorn rural, amb la participació de la Carla Escarrà de la Traça Cultural, la Isabel Collado de Festuca Gautieri, la Maragda Farràs del Centre Creació Entorns de Mussa i dinamitzat per l'Enric Quílez del Grup de Recerca de la Cerdanya.

La primera intervenció va anar a càrrec de la Carla, reivindicant la **Traça Cultural** com a iniciativa que pretén portar cultura on és més difícil de trobar, als entorns rurals. En l'anàlisi identifica l'entorn urbà com l'espai que centralitza la major part de programació cultural, tenint en compte que (entre altres coses) moltes vegades la programació és més costosa a l'entorn rural (especialment també a nivell econòmic). **L'objectiu de la iniciativa és l'enxarxament de les propostes culturals del pirineu, articulant un mapa de relacions i amb una programació centralitzada.** A dia d'avui, aquest espai duu a terme unes trobades trimestrals entre iniciatives, amb l'objectiu de compartir reptes comuns i possibles projectes que en puguin sorgir.

Festuca Gautieri neix entre diverses famílies d'una escola, a raó del neguit de poder construir espais per gaudir de cultura, desestacionalitzar-la i alhora que sigui especialment enfocada al veïnat. Lluny dels grans festivals enfocats especialment al públic visitant, els festivals organitzats per Festuca Gautieri (com “Sons de l'Era” o “Allò de l'Era”) son **espais amb una programació més propera, més local, amb propostes musicals i proveïdors de proximitat.** Se'n fa una molt bona valoració, amb cada vegada més públic assistent, quelcom que fa debatre sobre quina és la dimensió ideal per tal de que el festival sigui “sostenible”, per tal de que no acabi reproduint els vicis dels grans festivals que dominen a dia d'avui.

L. Cartell de la segna trobada

Per altra banda, **Entorns de Mussa** aterra la cultura a través de les residències artístiques, relligant l'art i la comunitat local amb una mirada transformadora. Cinc anys després del seu naixement, **el centre s'ha consolidat com un espai creatiu i que aporta coneixement local**, a través de la recerca, la investigació i l'aplicació pràctica de les parts visuals i el disseny. Amb els anys s'ha anat aconseguint crear un ambient molt permeable entre artistes i veïns, i la participació i interacció entre ambdós públics és recurrent i especialment inspiradora, quelcom generador de cultura popular, comunitat i sentiment de pertinença.

El debat s'obre iniciant amb la idea que la cultura, si hi volem donar importància, cal també professionalitzar-la i alhora que sigui accessible a tothom. La generació de cultura també té un cost, i en molts casos se sustenta només a base de voluntariat, quelcom que no sempre hauria de ser així si pretenem dignificar-la, donar-li una estructura i fer-la sostenible en el temps. Això es vincula amb la crítica a la cultura dels grans festivals, que respon, segons la Carla, a la problemàtica de la mercantilització de la cultura (que per fer-se, ha de ser rendible econòmicament) i la dependència de les subvencions. I en aquest cas s'identifica com un repte el fet de que les iniciatives culturals no depenguin exclusivament del finançament públic, ja que en aquest cas les fa especialment vulnerables a la fragilitat política. El debat s'embrancha cap a la necessitat d'impregnar de més cultura a la població local, quelcom que semblaria que cada vegada costa més, i s'identifiquen les escoles i la població jove com al públic objectiu per tal de promoure'n la seva valorització. L'acte conclou amb una perspectiva optimista de la Maragda: "Hi ha llum!"

3.2

MOURE'S PER VIURE: REPTES I SOLUCIONS PER A LA MOBILITAT RURAL

El dijous 25 de setembre es va celebrar, a l'oficina del Parc Natural del Cadí Moixeró de Bagà, una nova sessió del cicle de tardor de Betula, dedicada a la mobilitat rural. La jornada va comptar amb la participació de

l'Eloi Guinjoan, d'ARCA (Associació d'iniciatives rurals i marítimes de Catalunya) i de Xavi Torradella, tècnic del Consell Comarcal del Berguedà.

En primer lloc, des del Consell Comarcal, es va explicar el funcionament del **servei de transport a la demanda**, una eina que permet connectar persones residents en municipis sense línia regular de transport amb taxis disponibles per fer trajectes. Actualment, el servei es finança amb 94.000 euros anuals i una petita aportació de les persones usuàries (3-4 euros en funció del trajecte). Amb una mitjana de **488 serveis mensuals el 2024, el principal perfil de les usuàries és gent gran i nens/es en edat escolar**. Tot i la valoració positiva del servei, es van assenyalar reptes com la manca de disponibilitat de taxis en alguns punts del territori (especialment baix Berguedà), la necessitat de millorar la senyalització de les parades i la integració tarifària d'aquest tipus de transport.

Per la seva banda, Eloi Guinjoan va remarcar que **la mobilitat és un factor clau en el desenvolupament rural** i que cal garantir el dret a la mobilitat independentment del lloc de residència. Va assenyalar que la Llei de mobilitat de 2003 té una òptica eminentment urbana, fet que dificulta la incorporació de la mirada rural. A més, cal tenir present que tots els plans de mobilitat del país, han de seguir les directrius d'aquesta llei i, per tant, té un impacte molt important sobre com organitzem la mobilitat als diferents territoris. Entre reptes prioritaris, va destacar **la necessitat d'aprofitar les línies de transport escolar per a altres tipus de mobilitat i reduir les desigualtats territorials**. A tall d'exemple, la Diputació de Barcelona proveeix als municipis d'una oficina tècnica de mobilitat, eina que les altres províncies no tenen. També va exposar casos pràctics a nivell europeu i català, com les plataformes d'autoestop regur i organitzat (RezoPouce, a França) o el servei Rumbus a la Garrotxa, que connecta municipis i punts d'interès comarcal.

La sessió va concloure posant en relleu que el dret a la mobilitat és una condició imprescindible per a la vida als entorns rurals i que el repte passa per innovar i cooperar per garantir un model sostenible i just.

3.3

LA VIDA AL CENTRE DELS DEL TERRITORI: EXPERIÈNCIES DE CURES I SOSTENIMENT DE LA VIDA ALS POBLES

El dijous 2 d'octubre va tenir lloc al Casal de la Gent Gran de Guardiola de Berguedà una nova sessió del cicle de tardor de Betula, centrada en les cures i el sosteniment de la vida als pobles. La jornada, que va comptar amb la participació de Cuidem Lluçanès, Linària i el Col·lectiu Punt 6, va permetre posar en comú experiències diverses que comparteixen una mateixa mirada: **posar la vida al centre i fer-ho des de les ruralitats**.

La sessió va començar amb la intervenció d'Isaac Peraire, president de la cooperativa **Cuidem Lluçanès**. Va explicar que el projecte neix el 2018 arran del tancament d'una fàbrica tèxtil i com a resposta a una realitat sobre les cures marcada per la precarietat, l'economia submergida i l'envelliment de la població. **La cooperativa busca oferir serveis de cures i neteja a domicili**, garantint els drets laborals de les treballadores i fomentant l'autonomia de les persones usuàries. Actualment compta amb 17 persones treballadores i ofereix principalment serveis de cures, neteja i altres tasques complementàries. Entre els reptes identificats, Peraire va destacar la precarietat estructural del sector, la competència amb l'economia informal i les limitacions legals per respondre a determinades necessitats.

Tot seguit, Marina Vilaseca, de l'**associació Linària**, va exposar la seva experiència al Baix Solsonès, on un grup de famílies s'ha organitzat per crear una **entitat que cobreixi les necessitats de cures amb suport col·lectiu**. Linària ofereix formacions a cuidadores, tallers sobre salut i primers auxilis, serveis a domicili i suport tant a persones cuidades com a persones cuidadores (com serveis de fisioteràpia). L'entitat promou també la sortida del règim especial de la llar, altament precari, amb l'objectiu d'oferir un marc laboral més just i amb drets. Vilaseca va subratllar les dificultats específiques dels entorns rurals —com la mobilitat o la centralització dels serveis a les capitals— i va reivindicar la necessitat que les cures siguin reconegudes com un dret col·lectiu, garantit per les administracions públiques.

Finalment, Roser Casanovas, del **Col·lectiu Punt6**, va aportar una mirada més àmplia sobre les cures com a eix estructural del territori, vinculant-les amb aspectes com la mobilitat, l'habitatge o l'urbanisme, des d'una perspectiva feminista interseccional. Va descriure l'experiència de la xarxa comunitària de cures de Mediona, on **veïnes, entitats i institucions treballen conjuntament per corresponsabilitzar-se del sosteniment de la vida**. Casanovas va posar de manifest la necessitat de repensar el rol de les administracions públiques i de recuperar espais comunitaris als pobles que permetin organitzar-se col·lectivament.

La sessió va concloure amb una idea compartida entre totes les ponents: garantir el dret a la cura —i també el dret a no cuidar— és essencial pels municipis, justos i amb futur; un repte que només es pot afrontar des de la comunitat i la corresponsabilitat col·lectiva.

3.4

L'ARRELAMENT ALS POBLES DE MUNTANYA: TRENcant TÒPICS, IDENTIFICANT ESCULLS I CONSTRUINT OPORTUNITATS

El dijous 9 d'octubre es va tancar l'edició del cicle de tardor del 2025 a Saltes, abordant el tema de l'arrelament i habitatge com un dels esculls més importants dels pobles de muntanya. La jornada va comptar amb la participació de l'Ajuntament de la Vansa i Fórnols, Reviure les Valls, l'Associació d'Iniciatives Rurals i Marítimes de Catalunya (ARCA) i el projecte Llossats, finalitzant amb un debat amb el públic especialment enriquidor.

L'Ajuntament de La Vansa i Fórnols va començar explicant una de les experiències en habitatge i arrelament més recents i inspiradores del municipi, que és el projecte de l'Hortal a Cornellana. És un **bloc de 9 habitatges que va comprar l'Ajuntament per tanteig i retracte a la societat mercantil Sareb** i que a dia d'avui ja hi viuen de lloguer 9 famílies, que son unes 20 persones en total. Amb aquesta actuació, l'Ajuntament reforça l'aposta per garantir un habitatge digne a la vall i a contribuir a la seva recuperació demogràfica i enfortiment dels vincles comunitaris. Aquest és el cas de la Lorena, de Barcelona,

i la seva parella, de la Garrotxa, que van instal·lar-se a la Vall de la Vansa el juliol del 2024. Coneixien la zona des de feia temps i, gràcies a **Reviure les Valls**, van saber que a l'Hortal de Cornellana hi havia habitatges de lloguer disponibles. El procés de decidir-se va ser lent i molt pensat, especialment perquè venien amb una criatura petita i sense feina. El canvi, comenta, ha estat profund: han guanyat una vida més tranquil·la i propera a la natura, però també han perdut proximitat amb família i amics. A Cornellana —un nucli de 30 persones— encara se senten en procés d'arrelament. Per afavorir la convivència, els veïns de l'Hortal han impulsat els “dimecres a la plaça”, un espai de trobada que ajuda a teixir comunitat entre els veïns de la vall.

Per altra banda, l'**ARCA** impulsa la governança de l'Agenda Rural de Catalunya, un espai de concertació territorial que vol donar resposta als grans reptes de les zones rurals. El projecte es basa en un ampli procés participatiu que va recollir la veu de la població rural i que es concretà en **7 reptes i 892 accions** per transformar el territori. Entre les accions destacades hi ha l'**Estatut dels municipis rurals**, que incorpora mesures com la creació d'una borsa d'habitatge rural, incentius fiscals en l'IRPF o la reducció d'impostos per adquirir habitatge o terreny en municipis rurals.

A la Catalunya Central, ARCA impulsa una taula territorial d'habitatge rural, un espai de treball on tècnics, càrrecs locals i veïns comparteixen problemàtiques, diferències amb el món urbà i es comparteixen possibles solucions. Un dels resultats més rellevants d'aquest espai és la **Guia per a l'elaboració de censos d'habitatges buits**, pensada per ajudar ajuntaments a analitzar la seva realitat i mobilitzar habitatge. La guia sorgeix d'un diagnosi preocupant:

- **45,6%** dels habitatges rurals no són habitatge habitual.
- Només **101** municipis disposen de dades d'habitatges buits (16.683).
- Hi ha més de **9.084** habitatges d'ús turístic en municipis rurals.

Davant d'aquest fet, la guia aporta als municipis eines per:

- Autodiagnosticar la situació local d'habitatge.
- Identificar actuacions prioritàries.
- Mobilitzar habitatges buits.
- Decidir si cal un cens i amb quins indicadors.
- Aplicar una metodologia comuna per comparar dades entre territoris.

Paral·lelament, hi ha noves iniciatives d'intercooperació al Pirineu que neixen amb l'objectiu de garantir habitatge digne fora del mercat especulatiu. Aquest és el cas de **Llossats**, una nova iniciativa que vol **transformar l'accés a l'habitatge al Pirineu** mitjançant la custòdia del sòl i una governança públic-cooperativa comunitària. El projecte neix de tres entitats amb una trajectòria consolidada d'acompanyament en habitatge —Coop d'Era, Muntanyanes i Obradora Saió— que decideixen unir-se tenint en compte que en molts casos treballaven en la mateixa direcció sense una coordinació conjunta. A aquest nucli s'hi han afegit el Cercle de la Vansa i La Duella, dues experiències d'habitatge cooperatiu que amplien la visió i la base comunitària del projecte.

La primera fase de Llossats té un objectiu clar: sumar experteses i estructurar la feina existent. El projecte aspira a esdevenir una promotora cooperativa d'habitatge, situada a mig camí entre la masoveria urbana i la propietat tradicional, amb una finalitat clara: desmercantilitzar l'habitatge i garantir-ne l'ús social. El model s'articula en quatre fases:

1. Consultoria per mobilitzar habitatge al territori.
2. Gestió cooperativa d'habitatge.
3. Tinença col·lectiva d'habitatge o de sòl.
4. Creació d'un fons d'inversió ètica amb retorn social.

Per fer realitat aquest full de ruta, Llossats s'ha presentat al programa Singulars i compta amb el suport de l'Ajuntament de Montellà i Martinet i d'IDAPA, configurant un ecosistema cooperatiu amb tres pilars: administracions locals, projectes d'habitatge cooperatiu del Pirineu i entitats expertes que donen suport tècnic. ¶

4

Es comença la jornada amb una roda

● **Taula de l'ESS Berguedà:** espai de trobada, coordinació i impuls per a totes aquelles iniciatives, entitats i empreses que comparteixen els valors de l'economia social i solidària a la comarca. Es tracta d'un instrument estratègic per enfortir el teixit socioeconòmic local, fomentant models de desenvolupament més justos, sostenibles i arrelats al territori on administració, empreses i ciutadania consensuen el rumb de les accions en aquest àmbit.

↗ web: www.adbergueda.cat/economia-social-i-solidaria

● **Catalunya Ciutat Rural:** projecte d'intercooperació que pretén enxarxar i crear sinergies entre les diferents iniciatives de l'ESS, entitats i associacions del Penedès Nord i el Baix Anoia, que treballen de forma comunitària amb una visió transformadora de l'economia i la societat basada en l'equitat i la justícia. L'objectiu és que la creació d'aquesta xarxa pugui donar resposta a necessitats col·lectives i contribuir al desenvolupament local dels 10 municipis que hi participen.

↗ web: www.ciutatrural.cat

● **Fundació Comunitària de la vall de Camprodon:**
Projecte que té per objectiu potenciar, donar suport i impulsar les persones i els projectes econòmics, socials, culturals i ambientals de la comunitat, a partir d'iniciatives i projectes innovadors que dinamitzin de manera sostenible i resilient la Vall de Camprodon.

↗ web: www.fcvc.cat

● **Territoris de Vincles:** conjunt d'iniciatives sense ànim de lucre unides per fer front als reptes del món rural des del context específic de la Vall del Corb i territoris veïns. S'estan desenvolupant accions pel repoblament rural, l'adaptació al canvi climàtic i la creació de noves oportunitats de vida enteses de manera àmplia: habitatge, treball, diversificació agrària, comunitat i paisatge.

Web: www.territoridevincles.cat

● **Projecte Actua:** és un projecte de la cooperativa l'Arada Creativitat Social SCCL que promou l'acompanyament i promoció de l'acció popular als pobles del baix Solsonès i rodalies. Des del projecte es dona suport i s'acompanyen iniciatives col·lectives que millorin la vida dels pobles del baix Solsonès.

↗ web: www.actua.larada.coop

Després de la breu roda de presentacions, es comença la taula rodona i debat sobre diferents qüestions, entre elles, els reptes que s'afronten a cada territori i quines accions s'han desenvolupat per abordar-los, sobre quin paper han de tenir les administracions locals, sobre el finançament d'aquest tipus d'iniciatives i sobre la possibilitat de replicar de nou trobades com aquesta.

Quins reptes s'afronten?

Hi ha certa homogeneïtat entre els principals reptes al territori rural, principalment a nivell d'envelliment (i per tant, la necessitat bàsica del reforç dels serveis a les persones), l'accés a l'habitatge i al relleu generacional. En els projectes on el turisme hi està més present, com és el cas de la Vall de Camprodon -i el Cadí-Moixeró-, un dels reptes que s'hi suma és superar aquesta dependència econòmica respecte a aquest sector, i per tant, diversificar les activitats econòmiques. Son aquests territoris on el problema d'accés a l'habitatge és més evident, tenint en compte que gran part del parc d'habitatge son sego-

Trobada de processos estratègics i plans comunitaris del món rural

Divendres
24 d'octubre
de 2025

Sala d'actes
del Casal
Cívic i
Comunitari
de Berga

10 h – 13 h

10:00
→ Benvinguda a càrrec
del projecte Betula
betula.larada.coop

10:30 – 11:00
→ Presentació d'iniciatives
Experiències de planificació
estratègica i promoció comunitària
pel desenvolupament rural.

11:00 – 12:30
Taula rodona entre iniciatives
De la planificació a l'acció
comunitària, reptes i oportunitats
en els territoris rurals.

12:30
Vermut i conversa entre iniciatives.

Inscripcions a betula@larada.coop
i/o a 623 611 211

Amb la participació de:

- Catalunya Ciutat Rural
ciutatnatura.cat
- Territori de Vincles
territoriodevincles.cat
- Fundació Comunitària de
la Vall de Camprodon
fvcc.cat
- Pla Estratègic de l'Economia
Social i Solidària del Berguedà
aibergueda.cat
- Projecte Actua
actua.larada.coop

betula
PROJECCIÓ LOCAL, INTERAL I TOTS ELS PUNTS
DEL PARC RURAL DEL BERGUEDÀ

LARADA
COOPERATIVA
SOCIAL

Ajuntament
de Tàrrida

Ajuntament
de Berga

Ajuntament de
Escarabats de Berguedà

Ajuntament de
Tàrrida

Ajuntament de
Canet de Noya

Ajuntament de
Escarabats de Berguedà

L Cartell de la trobada

nes i terceres residències. S'identifiquen com a reptes conjunts també el canvi climàtic, la transició energètica, la concentració de terres en poques mans, la participació juvenil, la transició agroecològica i l'acció públic-comunitària.

Quines accions s'han desenvolupat per fer-hi front?

Les iniciatives ja han posat fil a l'agulla a alguns dels reptes identificats. En el cas de l'habitatge, per exemple, des de Impuls Rural -juntament amb altres iniciatives- s'ha coordinat el projecte "Tornem als pobles" que té l'objectiu de rehabilitar edificis buits tant públics com privats per donar resposta a la manca d'habitatge disponible. En el repte dels serveis a les persones, el projecte Actua ha facilitat l'organització social de l'associació "Linària", que treballa per la millora de la qualitat de vida de persones amb alta dependència al baix Solsonès i rodalia. En referència al relleu agrari i a la diversificació econòmica, la Fundació Comunitària de la Vall de Camprodon ha desenvolupat el projecte de Valls Circulars, que pretén reforçar la rendibilitat del sector agrari i adaptar-lo als reptes del canvi climàtic a través de la implantació de parcel·les pilot, mentories i assessoraments i amb la col·laboració de centres de recerca i entitats agràries. La Taula d'ESS del Berguedà, per la seva banda, ha concretat una seixantena d'accions a desenvolupar d'ara fins el 2030, entre les quals s'inclouen la promoció i difusió de l'ESS al territori, l'enfortiment de les mateixes entitats, creació de material pedagògic propi, el reforç de la presència de l'ESS en espais econòmics o la promoció de la contractació pública responsable. Finalment, Territori de Vincles, ha atacat a molts dels reptes territorials amb accions concretes, una de les quals -en referència al repte de la mobilitat- és la posada en marxa d'un sistema de compartició de cotxes per aprofitar els viatges de les zones més aïllades orogràficament.

Quin paper han de tenir les administracions locals?

El consens és que cal buscar la complicitat de les administracions per tal que l'acció comunitària i les polítiques locals vagin de la mà amb l'objectiu de resoldre les necessitats més bàsiques de la població local. En molts casos, no és així, i la política municipal resta allunyada d'aquestes prioritats, moment en que es considera lícit i lògic que l'organització col·lectiva avanci sense el suport de l'administració. Tot i així, es creu necessari intentar sempre que la política vagi en consonància amb l'ESS i les economies transformadores ja que l'acció publico-comunitària es creu especialment necessària en els entorns rurals, territoris generalment amb pocs recursos. També és especialment important que l'ESS no acabi donant resposta a qüestions de responsabilitat pública (com les cures) sense que les administracions avancin per assumir les seves competències.

L. Fotografia: L'Arada Creativitat Social

D'on prové el finançament dels plans comunitaris i estratègics?

Normalment les iniciatives tenen un finançament limitat per desenvolupar les tasques que es duen a terme. Cadascú exposa les diferents fonts de finançament. Principalment provenen de fons públics tot i que, al no haver-hi compromís de continuïtat, dificulta molt dur a terme projectes i moltes vegades cal buscar finançament alternatiu. En aquest sentit, es posen en valor iniciatives i projectes com COOP 57 que acaba possibilitant molts dels projectes. Es planteja la possibilitat de dur a terme convenis o formes de relació amb l'administració menys canviants i més estables.

Cal seguir mantenint un espai de coordinació i contacte entre aquestes iniciatives?

Es creu interessant i imprescindible mantenir un espai de treball compartit entre diferents iniciatives rurals com les que s'han trobat en aquesta ocasió. El Jordi Via fa esment de la FESS Rural, que en certa manera ja és un espai on es troben diversos projectes vinculats a l'ESS dels entorns rurals, i que cal seguir-hi apostat. Això no implica renunciar a altres espais com aquests, més reflexius i d'anàlisi dels projectes i del seu impacte. L'Anna de la Fundació proposa, per exemple, de segmentar les trobades en funció de la similitud territorial (per exemple, la Vall de Camprodon amb el Cadí-Moixeró, ambdós espais especialment turistificats). L'Hèctor Hita proposa que aquest sigui el tret d'inici d'un seguit de trobades que podrien ser itinerants a diferents territoris rurals de Catalunya, que es podrien dur a terme de manera anual. Hi ha consens en la importància de compartir experiències i projectes en termes de ruralitats: moltes de les qüestions que es treballen als diferents territoris són exportables i replicables. En aquest sentit, es planteja algun tipus de mercat de projectes i/o espai per transferir coneixement. ¶

5 EN PLA D'ACCIÓ: EN PLENA IMPLEMENTACIÓ!

Durant el 2024, el projecte Betula va centrar els seus esforços en actualitzar el seu pla d'acció i en establir una prioritització de propostes per als pròxims anys. El procés, àmpliament participat pel teixit social local, va generar un total de 74 actuacions, de les quals cinc van ser identificades com a prioritàries per la seva urgència, viabilitat i impacte.

Actualment, aquestes cinc línies de treball es troben en diferents graus d'avançament: algunes ja compten amb grups impulsors constituïts, d'altres estan en fase d'estudi i altres de les quals ja s'han iniciat accions concretes sobre el territori.

És important remarcar que el projecte Betula acompanya a desenvolupar les accions prioritzades, i per tant no és l'executor directe d'aquestes. En aquest cas, les actuacions es plasmen al territori a través del conjunt d'agents locals, entitats, veïns i administracions que les assumeixen com a pròpies i tenen ganes de tirar-les endavant. En aquest context, Betula actua com a acompanyament i facilitació, ajudant a organitzar, connectar i orientar els processos perquè puguin avançar i sostenir-se amb el temps.

**I doncs,
com estan les accions
prioritzades? →**

5.1

SENSIBILITZACIÓ ENTORN DELS EFECTES DEL CANVI CLIMÀTIC EN UN ENTORN DE MUNTANYA

En què consisteix l'actuació?

L'actuació té com a objectiu impulsar una campanya de sensibilització centrada en els efectes del canvi climàtic en zones de muntanya, i especialment al Parc Natural del Cadí-Moixeró. La campanya pretén acostar a la població el coneixement científic i local sobre els impactes que ja són visibles —canvis en la biodiversitat, transformació dels paisatges, alteracions en activitats econòmiques com la ramaderia o el turisme— i generar espais de reflexió col·lectiva.

Aquesta línia d'acció inclou activitats educatives, xerrades amb especialistes, materials divulgatius i iniciatives comunitàries orientades a interpretar els canvis ambientals i a promoure respostes locals adaptatives i sostenibles.

Ja s'ha desenvolupat? De quina manera?

S'ha desplegat una primera actuació vinculada a la pedagogia climàtica, impulsada a través de l'Ajuntament de Castellar de n'Hug. Aquest projecte s'ha articulat en dues línies principals:

→ Debat i espais de trobada: Ha consistit amb una xerrada, amb Marc Arcarons (Coordinador del projecte Ramats de Foc de la Fundació Pau Costa), Moisès Masanas (President del Consell Comarcal del Berguedà i de la Mancomunitat de Municipis Berguedans per la Biomassa) i Míriam Font (Fisioterapeuta de les Valls del Pedraforca i Vaquera de les Costes del Cadí) i una sortida interpretativa sobre canvis de paisatge i clima, amb Elena Sixto, divulgadora etnobotànica.

→ Materials de difusió i pedagogia territorial: Vinculat al mateix projecte, i amb l'objectiu de fer pedagogia sobre els reptes dels entorns de muntanya vinculats als climàtics i en relació al paisatge, s'ha dut a terme un desplegable sobre els impactes del canvi de clima i possibles actua-

cions a desenvolupar a l'àmbit local, i un vídeo divulgatiu sobre els canvis a la vida dels pobles de muntanya i el paper que hi té i que hi tindrà el canvi climàtic en aquestes transformacions.

➤ El desplegable es pot descarregar a través del següent enllaç: http://betula.larada.coop/wp-content/uploads/2025/11/Memoria_paisatge_i_clima_web.pdf

➤ El vídeo es pot visualitzar a través del següent enllaç: <https://www.youtube.com/watch?v=h8Zwi-Ceism0>

Quina és la previsió de seguiment?

La previsió de seguiment consisteix a consolidar aquesta campanya com una línia de treball estable del projecte Betula, ampliant la col·laboració amb entitats, institucions i col·lectius que ja treballen en l'àmbit del canvi climàtic i la gestió del territori. Aquest seguiment vol garantir que la sensibilització entorn el canvi climàtic no sigui una acció puntual, sinó un procés continu que acompanyi la transformació del territori i reforci la capacitat d'adaptació de les comunitats de muntanya.

L. Cartell del debat a Castellar de N'Hug

5.2

IMPULS D'UN PROJECTE PER RECOLLIR LA TOPONÍMIA POPULAR DEL CADÍ-MOIXERÓ

En què consisteix l'actuació?

L'actuació té com a objectiu principal recuperar, preservar i posar en valor la toponímia popular del Cadí-Moixeró, un patrimoni immaterial d'enorme valor cultural. La toponímia —els noms de llocs, camins, fonts, feixes, colls, zones de pastura o accidents geogràfics— és un reflex directe de la manera com la comunitat ha viscut, recorregut i entès el territori al llarg del temps. Aquests noms, sovint transmesos oralment de generació en generació, conserven informació essencial sobre usos tradicionals del paisatge, activitats productives, referents simbòlics i històries locals.

L'actuació planteja una primera fase centrada en la recollida sistemàtica d'aquests topònims a través del contacte directe amb la població local, especialment amb les persones grans, que en són les principals dipositàries. L'objectiu és evitar la pèrdua d'aquest saber popular, documentar-lo de manera rigorosa i preparar-ne la difusió perquè pugui ser accessible a escoles, investigadors, institucions i veïns del territori.

Ja s'ha desenvolupat? De quina manera?

Tal com s'explicarà més endavant, el projecte ja ha iniciat una primera etapa de treball de camp que combina trobades veïnals i entrevistes individuals a persones grans de la zona sud del Cadí-Moixeró. Aquest procés ha permès articular dos grups d'acció territorials: un a la vall de la Vansa i Tuixent, i un altre a les valls de l'Alt Llobregat, amb especial presència als municipis de Bagà, Gissclareny i Guardiola de Berguedà.

Cada grup ha elaborat un cens de persones coneixedores del territori i ha començat les entrevistes centrades en la recollida de topònims, les històries que els acompanyen i els usos associats a cada indret. Per garantir un treball homogeni i de qualitat, s'ha unificat una metodologia comuna i una eina compartida per al registre i tractament dels noms de llocs.

Fruit d'aquestes accions inicials s'ha arribat a la recollida de centenars de topònims, un primer corpus que posa de manifest la riquesa d'aquest patrimoni oral. Paral·lelament, s'ha establert una col·laboració activa amb escoles i entitats locals per integrar la toponímia en activitats educatives i comunitàries. Així, s'han dut a terme tallers a l'escola de Bagà, i igualment, s'ha creat un mapa o arxiu digital interactiu que permet conservar i difondre aquest coneixement de manera accessible i adaptada als nous formats digitals.

Quina és la previsió de seguiment?

Aquesta actuació constitueix només la primera fase

d'un projecte amb un potencial de llarg recorregut, ja que la toponímia popular és extensíssima i sovint requereix múltiples contrastos i revisions. La previsió per al 2026 és continuar aprofundint en els topònims de la zona sud del Cadí-Moixeró, ampliant la mostra de persones entrevistades i incorporant noves micro-històries vinculades al paisatge.

Es preveu també compartir els resultats amb el veïnat a través de trobades obertes, caminades toponímiques, materials divulgatius i espais participatius que ajudin a validar, ampliar i socialitzar aquest coneixement local. En paral·lel, s'anirà consolidant l'arxiu digital per convertir-lo en una eina útil per al territori i oberta a aportacions futures.

L'objectiu final és que aquest projecte de toponímia popular esdevingui una eina estable de preservació del patrimoni immaterial del Cadí-Moixeró i un recurs que reforci la relació entre comunitat, memòria i paisatge.

5.3

AMPLIACIÓ DEL FONS DE MEMÒRIA POPULAR AMB NOVES ENTREVISTES D'HISTÒRIA DE VIDA

En què consisteix l'actuació?

L'actuació té com a objectiu reforçar i ampliar el fons de memòria popular del projecte Betula mitjançant noves entrevistes d'història de vida. Aquestes entrevistes se centren en les experiències i trajectòries vitals de les persones grans del Cadí-Moixeró, que són testimonis directes de les transformacions socials, econòmiques, ambientals i culturals que han marcat el territori al llarg del darrer segle. El propòsit és recollir relats personals que ajudin a entendre com han evolucionat els pobles, els usos del paisatge, les activitats econòmiques tradicionals, les formes de vida quotidianes i les relacions comunitàries. Aquest treball no només contribueix a preservar una memòria que sovint corre el risc de perdre's, sinó que també genera un arxiu viu i útil perquè entitats, escoles, investigadors i el conjunt de la població puguin disposar d'un patrimoni oral estructurat i accessible.

Ja s'ha desenvolupat? De quina manera?

Durant el 2025 s'han realitzat dues entrevistes d'història de vida a persones de Saldes i de Vallcebre, que ja s'han incorporat al fons de memòria popular gestionat per l'Arada. Aquestes entrevistes han permès ampliar el coneixement sobre els canvis socials i territorials viscuts al llarg del segle XX i han enriquit l'arxiu amb testimonis que complementen els reculls efectuats en fases anteriors del projecte Betula.

Paral·lelament, també s'han fet entrevistes a persones grans vinculades al projecte de toponímia popular,

centrades en la recuperació de noms de lloc, usos tradicionals del paisatge i referències geogràfiques pròpies de la memòria oral. Tot i que aquestes entrevistes tenen un objectiu específic diferent, contribueixen igualment a preservar coneixement local i a establir connexions entre paisatge, cultura i identitat.

Quina és la previsió de seguiment?

La memòria popular és una línia de treball estructural del projecte Betula des dels seus inicis, i es preveu continuar-la reforçant en els propers anys. De cara al 2026, l'objectiu és ampliar el nombre d'entrevistes d'història de vida a diversos pobles del Cadí-Moixeró, prioritzant persones que encara no han estat entrevistades i que poden aportar perspectives singulars sobre transformacions locals.

A més de continuar recollint testimonis, també es vol treballar perquè l'arxiu de memòria popular esdevingui una eina viva i útil per al territori: un recurs pedagògic per a escoles i instituts, una font de documentació per a projectes culturals i de recerca, i un espai de referència per a les entitats locals interessades en la preservació del patrimoni immaterial. L'objectiu final és que la memòria oral no només es preservi, sinó que es posi en valor com a eina per interpretar el passat, comprendre el present i imaginar el futur del Cadí-Moixeró.

5.4

DIFUSIÓ PEDAGÒGICA SOBRE ELS IMPACTES DEL TURISME (AMBIENTAL, SOCIAL I ECONÒMICA) I LA SOBREFREQUENTACIÓ

En què consisteix l'actuació?

Aquesta actuació té com a objectiu impulsar accions de sensibilització que ajudin a comprendre millor els efectes del turisme al territori, especialment en zones de muntanya que pateixen pressió estacional i sobrefrequència. Es planteja el desenvolupament de tallers, xerrades, materials didàctics i recursos divulgatius centrats en tres àmbits principals:

→ Impactes ambientals: pèrdua de biodiversitat, erosió del sòl, degradació del paisatge, pressió sobre l'aigua i els ecosistemes.

→ Impactes socials: massificació puntual, transformació de les dinàmiques comunitàries, conflictes d'ús i pèrdua de tranquil·litat i identitat local.

→ Impactes econòmics: dependència del monocultiu turístic, encariment de serveis i habitatge, i escassa redistribució del valor generat.

L'objectiu final és fomentar un model de turisme més equilibrat, respectuós i compatible amb la vida quotidiana.

na, i fer-ho amb la participació activa tant de la població local com dels visitants. Aquesta actuació vol ser una eina de pedagogia territorial.

Ja s'ha desenvolupat? De quina manera?

Actualment, l'actuació no s'ha desenvolupat. Tot i això, diverses entitats locals han mostrat interès a col·laborar en aquesta línia, i existeixen antecedents al territori (xerrades puntuals, projectes d'educació ambiental, materials informatius municipals) que poden servir de base per començar a estructurar un programa més ampli i sostingut.

Quina és la previsió de seguiment?

L'actuació queda pendent d'activació.

5.5

INCENTIVACIÓ DE LA CREACIÓ D'HORTS COMUNITARIS ALS POBLES O A LES SEVES IMMEDIACIONS DESTINATS ALS MATEIXOS VEÏNS I COL·LECTIUS VULNERABLES

En què consisteix l'actuació prioritzada?

Aquesta actuació té com a finalitat impulsar la creació d'horts comunitaris als pobles del Cadí-Moixeró o als seus entorns immediats. Es tracta d'un projecte que vol reforçar l'autosuficiència alimentària, recuperar espais agrícoles en desús i, sobretot, enfortir la cohesió social. Els horts estarien oberts a tota la població, però amb especial atenció als col·lectius més vulnerables — persones grans, famílies amb dificultats econòmiques o persones que viuen soles— que podrien accedir a espais de producció alimentària de proximitat i alhora participar en una activitat comunitària enriquidora.

A través d'aquests horts, es busca fomentar la cooperació entre veïns, l'aprenentatge compartit i la transmissió de coneixements agrícoles tradicionals. La iniciativa també contribuiria a millorar l'accés a aliments frescos i saludables, a reduir la dependència de productes externs i a promoure una relació més directa amb el territori. A més, els horts comunitaris es plantegen com a eines d'educació ambiental, espais on practicar la gestió sostenible del sòl i de l'aigua, i punts de trobada que reforcin el vincle entre les persones i el seu entorn rural.

Ja s'ha desenvolupat? De quina manera?

De moment, aquesta actuació encara no s'ha desplegat. Tot i així, s'ha anat treballant en la seva definició i en la identificació de possibles aliats i espais per fer-la realitat. L'any 2026 es planteja com el punt de partida per començar-ne la implementació efectiva.

Quina és la previsió de seguiment?

La posada en marxa del projecte està prevista per al 2026 amb l'inici de dos processos diferenciats però complementaris.

1. Hort comunitari a la Vansa i Fórnols

En col·laboració amb Reviure les Valls i l'Associació Llavors del Cadí, es treballarà per la possibilitat de crear un hort comunitari en un espai municipal que pugui esdevenir un referent en producció compartida, activitats formatives i trobades intergeneracionals. Les dues entitats aporten experiència tant en dinamització comunitària com en recuperació d'espais agrícoles. El projecte també s'obrirà a persones que puguin tenir zones òptimes per horts i que actualment estiguin sense ús.

2. Projecte d'horts comunitaris a Guardiola de Berguedà

De la mà de l'Ajuntament de Guardiola de Berguedà, a inicis del 2026 es durà a terme un projecte de dinamització dels horts comunitaris del municipi, amb l'objectiu de millorar l'espai dels horts i acordar col·lectivament unes normes d'ús a través de la constitució d'una comunitat de regants. Paral·lelament, amb els horts de titularitat municipal, es farà una proposta de gestió público-comunitària per a les parcel·les d'horta del municipi amb la definició de les clàusules d'ús i cessió als veïns que hi puguin tenir interès. El procés anirà acompanyat d'un projecte de sensibilització a l'escola del mateix municipi. ¶

T'interessa alguna de les accions o temes que es pretenen desenvolupar?

Tens ganes de participar-hi d'alguna manera?

Escriu-nos a betula@larada.coop!

6 RECUPEREM LA TOPONÍMIA DEL CADÍ-MOIXERÓ!

Des dels seus inicis, una de les línies de treball del projecte Betula ha estat la conservació i valorització de la memòria popular dels pobles de muntanya. En aquest marc, s'han realitzat més de cinquanta entrevistes arreu del territori, publicacions, revistes, documentals i un capítol de la tesi doctoral del projecte.

Amb l'actualització i la posterior priorització del pla d'acció del projecte el 2024, s'hi ha incorporat un nou àmbit de treball: la recuperació de la toponímia del Cadí-Moixeró. Aquesta va ser la actuació més prioritzada i la que ha tingut una implementació més ràpida, implementant-se amb una primera fase a la zona sud de l'àmbit d'actuació, especialment a la vall de la Vansa i Tuixent i a Bagà.

L'objectiu d'aquesta actuació és recollir micro-topònims, noms de llocs que ja no s'acostumen a fer servir i que sols recorden les persones més grans. Per fer-ho, es combina el treball de camp (especialment entrevistes i trobades veïnals) amb la divulgació i pedagogia (jornades presentació i tallers infantils). Així, fins a dia d'avui s'han dut a terme dues trobades presencials i una desena d'entrevistes a persones grans.

6.1

JORNADES DE PRESENTACIÓ DEL PROJECTE

Els dijous 22 i 29 de maig, a Sorribes de la Vansa i a Bagà respectivament, es va dur a terme la presentació del projecte de toponímia. Es va explicar, des del projecte Betula i des de Reviure les Valls, l'actuació que havia sigut prioritzada al Pla d'Acció i que es començava a implementar enguany en aquesta primera fase: la recuperació de la microtoponímia de les valls del Cadí-Moixeró.

A la jornada de Sorribes de la Vansa hi va participar el **Miquel Parella**, cap de la unitat toponímica de l'Institut Catrogràfic i Geològic de Catalunya (ICGC) i la **Núria Garcia-Quera**, escriptora i investigadora del Pallars Sobirà, especialista en etimologia toponímica. En aquesta jornada la Núria en va destacar la importància de conservar i entendre la toponímia, tenint en compte que son **“restes arqueològiques lingüístiques”** que ens donen molta informació del territori: com parlaven i com pensaven els nostres avantpassats i com es configurava el paisatge. Esdevenen finestres a un passat lingüístic que ens poden donar molta informació: Deduir com era un paisatge, reconstruir un paisatge antic (camí del pi sec, prat del bedoll, etc.), usos del paisatge (pista de fusta, coll de carboneres, etc), fins i tot la fauna existent (el jaç de l'àliga, el forat de la guineu, el pas del cargol, etc). Així doncs, esdevé un patrimoni col·lectiu que enforteix el sentit de pertinença d'un lloc, la identitat, l'orgull i, en definitiva, un enfortiment comunitari. El Miquel ens

va explicar la feina que ha estat fent fins a dia d'avui l'Institut Catrogràfic i Geològic de Catalunya (ICGC) en el camp de la toponímia, i que bona part d'ella es troba recollida al visor d'accés públic: <http://srv.icgc.cat/vissir3/>. En aquest sentit, des del ICGC estan especialment interessats en aquest procés que s'engega al Cadí-Moixeró, i esperen rebre els resultats que en puguem extreure per tal de que s'incorporin a la seva base de dades.

A la jornada de Bagà hi va participar el **Paco Cano**, del Centre de Ciència i Tecnologia Forestal de Catalunya (CTFC). Durant la jornada va presentar un treball de recuperació de la toponímia de Montellà i Martinet, de la Hawah Rosell, i on el Paco hi va participar activament. Aquest treball es va desenvolupar al llarg del 2010, i se'n van destacar la quantitat de topònims que s'havien acabat recollint, el nivell de concreció i la seva veracitat, que va ser corroborada per molta gent gran del poble a través de diverses entrevistes. Molta de la gent que va ser entrevistada, avui ja no ens acompanya, de manera que és un patrimoni especialment important i que s'ha aconseguit conservar. Els resultats d'aquesta recerca s'incorporaran també a la base de dades de l'Institut Catrogràfic i Geològic de Catalunya (ICGC) i del projecte Betula.

6.2

TREBALL DE CAMP: ENTREVISTES A PERSONES GRANS

La recollida de topònims es va iniciar el 25 de maig a la Fira de les Trementinaires a Tuixent, on es va muntar una paradeta amb Betula i Reviure les Valls. Es van posar dos paràgrafs de diferents zones de la vall de la Vansa i Tuixent, fet que va permetre recollir una seixantena de topònims amb la gent de la vall.

La resta de toponímia recollida ha sigut a través de diverses entrevistes a persones grans de Tuixent i Bagà, amb la col·laboració de la comissió de camins de Tuixent, i la recent creada comissió de toponímia de Bagà, amb diverses persones de la població i també de Gisclareny.

Al llarg d'aquest any, s'han recollit més de dos-cents topònims, que properament es podran visualitzar en un mapeig virtual i s'anirà concretant i ampliant amb més entrevistes i trobades veïnals.

Si esteu interessats en la toponímia d'alguna d'aquestes zones, poseu-vos en contacte amb betula@larada.coop. ¶

7 NOVA EDICIÓ DE LA REVISTA DE VALLCEBRE I PRIMERA EDICIÓ DE SALDES!

Aquest 2025 el projecte Betula ha acompanyat de nou a l'edició de la tercera revista participada pels veïns de Vallcebre: la revista **"Històries de Vallcebre"**. L'integren diversos relats de veïns, un petit recull de fotografies antigues i una entrevista d'història de vida al Lluís Guitart, també conegut com a Lluís Candi, veí del poble.

La revista es pot consultar en format descarregable a través d'aquest enllaç:

↗ https://betula.larada.coop/wp-content/uploads/2026/01/Revista_Vallcebre_2025_DEF.pdf

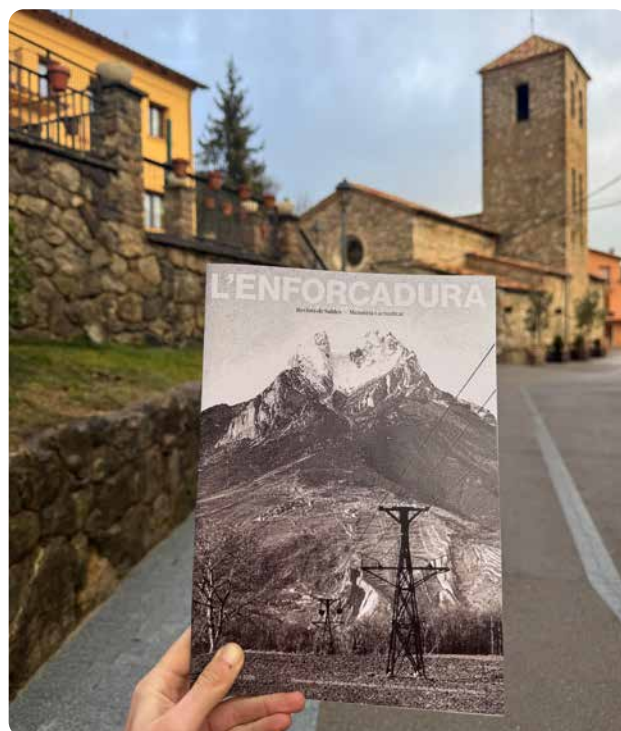
Si hi esteu interessats en disposar-ne d'una còpia impresa, podeu contactar directament amb l'Ajuntament de Vallcebre: vallcebre@diba.cat o 938 227 031).

Com a novetat, ha sigut la primera edició de la revista participada de Saldes, anomenada **"L'ENFORCADURA. Revista de Saldes"**. Neix amb l'objectiu de ser una revista oberta a la participació del poble, i on també s'inclouran novetats del poble i altres articles sobre temes d'interès. Com a la revista de Vallcebre, la de Saldes també clou amb una entrevista, en aquest cas a la Conxita Guillemas, de Ca l'Esteballó. La revista es pot consultar en format descarregable a través d'aquest enllaç:

↗ https://betula.larada.coop/wp-content/uploads/2026/01/Revista_Saldes_2026_web.pdf

Si esteu interessats en disposar-ne d'una còpia impresa, podeu contactar directament amb l'Ajuntament de Saldes: saldes@diba.cat o 938 25 80 05).

8 AQUEST 2026, SEGUIM A SALDES I COMENCEM A BAGÀ!

Des de fa tres anys, Betula treballa oferint assessorament i suport a les entitats de l'economia comunitària i al teixit social dels pobles del Cadí-Moixeró. Aquest acompanyament ha anat creixent i consolidant-se, fins al punt que el setembre de 2024 es va fer un pas endavant: l'obertura d'un punt d'atenció presencial a Saldes.

Aquest espai vol ser una porta oberta, un lloc de trobada proper que facilita el contacte directe amb les persones i les entitats locals. L'objectiu és millorar la qualitat de les trobades i dels assessoraments que duem a terme amb entitats i iniciatives del territori.

PUNT D'ATENCIÓ PRESENCIAL DEL PROJECTE *BETULA* A **SALDES** i **BAGÀ**

Punt d'informació del *Projecte Betula*
i assessorament a les entitats i iniciatives
dels pobles del Cadí-Moixeró

Un anys després, com ha anat?

Els últims mesos del 2024 i fins a l'estiu del 2025, des del nou punt d'atenció a Saldes, s'han dut a terme **12 assessoraments**. Han estat molt diversos: des d'ajuda en la redacció de subvencions fins el suport amb l'organització d'activitats, passant per la cessió de fotografies vinculades a l'arxiu de memòria popular del projecte Betula, la difusió i informació del projecte i altres suports concrets a iniciatives locals.

Fent valoració d'aquest darrer any, amb perspectiva, es valora positivament l'experiència de tenir aquest punt d'atenció presencial. Creiem que pot seguir esdevenint una eina interessant pel teixit social local i un servei útil per les entitats. D'aquesta manera contribuir a seguir enfortint la xarxa de l'Economia Social i Solidària del Cadí-Moixeró i les iniciatives que promouen la transformació territorial.

QUÈ PODEM OFERIR?

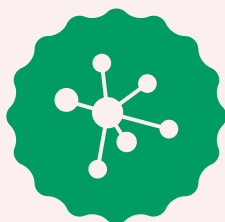
Suport en l'organització social
per desenvolupar projectes
o activitats.

Facilitació d'informació sobre
convocatòries de finançament
en curs per nous projectes
i iniciatives.

Suport en l'organització
d'activitats, xerrades, debats
i sortides al territori del
Cadí-Moixeró.

Suport en l'enxarxament
i vinculació amb altres
iniciatives i agents
del territori.

Punt d'informació
del projecte Betula,
de les activitats i sobre
les possibilitats de
col·laboració conjunta.

Punt de consulta de material
editat pel projecte Betula:
revistes, desplegable
i jocs infantils.

I aquest 2026, seguim!

Ens hi trobareu un dimecres cada quinze dies de 9h a 13h, entre Saldes i Bagà. Les dates s'aniran actualitzant cada mig any. Us deixem amb les dates fins el mes de juny!

AQUEST 2026, SEGUIM ATENENT DES DEL PUNT D'ATENCIÓ PRESENCIAL DEL *PROJECTE BETULA* A **SALDES** I **BAGÀ**

A ON?

SALDES

BAGÀ

AJUNTAMENT DE SALDES
Plaça Pedraforca, s/n
08697 **SALDES**

OFICINA DE TURISME
C. del Raval, 18
08695 **BAGÀ**

QUAN?

Dc. 14 de gener
Dc. 11 febrer
Dc. 11 març
Dc. 8 abril
Dc. 6 maig
Dc. 10 juny

Dc. 28 de gener
Dc. 25 febrer
Dc. 25 març
Dc. 22 abril
Dc. 20 maig
Dc. 24 juny

De 9.00 a 13.00 h

**NO CAL DEMANAR
CITA PRÈVIA**

Si veniu, no cal que demaneu cita prèvia. No obstant això, en cas d'assessoraments o dubtes més complexos, us recomanem que ens contacteu abans per tal que quedem i ens puguem organitzar millor.

**PER A MÉS
INFORMACIÓ:**

betula@larada.coop
623 61 12 11 (Ferran i Alba)

➦ betula.larada.coop

L'ENTREVISTA

COOPYRENE SCCL

Què és la cooperativa Coopyrene? Quantes sòcies en formeu part?

Coopyrene és una cooperativa jove, creada al 2023, arran de l'empenta i la força d'un grup de productores i elaboradores locals, de la Cerdanya i l'Alt Urgell, juntament amb un grup de sòcies fundadores que creuen en el projecte de territori i sostenibilitat i que el fan part de les seves vides. És una manera de viure!

Actualment som 1 persona a l'obrador carni de Bellver, 1 productora de vedella i poltre ecològic, 2 productores de vedella ecològica, 1 productora de cabrit i formatge, 1 elaboradora de làctics, 1 empresa de restauració i 2 sòcies amb valors molt clars pel nostre territori, pel que hi produïm i pels que ho produïm!

Quins són els valors que us defineixen i que us uneixen sota les sigles d'aquesta entitat?

El valor de la cultura, i la tradició pel que és natural, la nostra pagesia que és la peça clau de l'entorn i el paisatge on ens trobem, el Pirineu. La pagesia que des de fa milers d'anys, amb el sistema de pasturatge extensiu, ha format part de l'ecosistema de muntanya. La nostra activitat al Pirineu té un impacte positiu en el territori. Els ramats de pastura mantenen l'entorn, estimulen i regeneren la fertilitat i la biodiversitat de la terra i de l'entorn.

Els nostres ramats són d'animals que neixen, creixen i viuen a La Cerdanya i l'Alt Urgell. S'alimenten de les pastures del Pirineu. Les sòcies productores de Coopyrene treballem perquè com millor estiguin els nostres animals, millor es nodreixen i millor qualitat de vida tenen; això ens retorna amb aliments reals que ens aporten un alt grau de nutrients necessaris per a una vida saludable.

El producte de Coopyrene prové directe de pageses i elaboradores, garantint la traçabilitat d'un producte saludable, autèntic i d'excel·lent qualitat. És una carn de confiança, amb la qual es tanca el cicle. Coneixem tot el procés productiu fins que arriba al plat.

L'alt valor nutritiu de la carn d'animals de pastura

ve pel contingut major en àcids grassos omega-3 i àcid linoleic conjugat (CLA), nutrients importants per a la salut humana. A més, pot contenir menys greix saturat i més vitamina E, que actua com a antioxidant natural. I sobretot, volem un comerç just que garanteixi un preu just a productores i treballadores. Creem xarxa, sinèrgies, amb altres projectes del sector primari, llocs de treball i una comunitat de sòcies de consum que comparteixen els valors de la cooperativa.

En definitiva, a Coopyrene col·laborem per crear el Pirineu que volem!

Heu rebut suport institucional o d'altres entitats del territori?

Hem demanat ajudes per a poder iniciar la nostra activitat, per a poder obrir i tirar endavant el projecte, amb dificultats, però lluitant sempre pel que creiem que hauria de ser el nostre territori, casa nostra.

Hem demanat ajudes del Pla estratègic de l'alimentació de Catalunya, que ens ha ajudat en l'arrencada de l'activitat, i inclús ens han concedit un ajut a projectes singulars.

El grup de sòcies és ferm i ens manté unides davant les situacions més difícils que sorgeixen al dia a dia, i ens permet seguir remant pels nostres valors i ideals.

La creació de la cooperativa respon a unes necessitats compartides entre ramaderes del Pirineu? Quins punts en comú us van portar a ajuntar-vos?

La cooperativa és una eina necessària que dona cobertura a un servei que permet tancar el cicle productiu de les explotacions ramaderes de muntanya, de manera que no produïm per produir sinó per alimentar als nostres i valoritzar el nostre entorn, aportant la màxima qualitat que podem oferir amb el territori espectacular que tenim!

El Pirineu hi ha hagut un procés molt clar de terciarització de l'economia local, apostant clarament per un model turístic, en detriment d'altres activitats com la del

sector primari. Com influeix això en el vostre dia a dia? Com us influeix aquest model? El visitant participa de la compra del producte?

La cooperativa ens permet fer pedagogia a tot aquest model turístic, ens permet educar i explicar la realitat del sector, al ser una cooperativa de sòcies properes, amb les que el consumidor o restaurador pot interactuar sense intermediaris.

El visitant pot complementar l'experiència gastronòmica amb la ruralitat del territori en el que ens trobem, pel que nosaltres hem de saber aprofitar aquest push i generar nous consumidors que comparteixin els nostres valors.

A banda del canvi de model econòmic, a poc a poc, la petita pagesia i especialment també la de muntanya ha anat minvant, a favor de les grans explotacions càrnies. Com afronteu aquesta situació i quins reptes identifiqueu com a principals esculls?

Nosaltres som part d'aquesta petita pagesia de muntanya que comenteu, sovint ens veiem com la resistència, som fermes als nostres valors i és el que ens anima a fer la nostra tasca, a deixar la nostra petita empremta i a que aquesta manera de fer arribi cada dia a més gent. No només produïm, nosaltres preservem la nostra terra i com que totes ens estimem aquest petit país, el Pirineu, ho donem tot per preservar-lo. Hem de lluitar per evitar que es perdi la ramaderia extensiva i així evitar la pèrdua de les terres de conreu i la biodiversitat de la muntanya. Buscant el valor afegit de la pagesia de muntanya i la tasca que fa per nosaltres.

Quins canvis estructurals (en polítiques públiques, consum, preus justos...) creieu que serien necessaris perquè la ramaderia de muntanya tingui un futur viable?

Cal fer més pedagogia dels beneficis de la ramaderia de muntanya, cal començar per la base, pels fills, les escoles, les generacions joves, que són les que es trobaran o rebran el que nosaltres deixarem. Cal donar valor al sector primari, cal que procurem per aquest sector que és el que ens alimenta i, que per tant, ens dona vida. Un cop

sapiguem això hem de donar valor al producte que es fa, d'on surt i com es produeix, ja que no som una cadena de muntatge ni una fàbrica peces de carn. Cada aliment que portem a les llars és cultura, història i sostenibilitat que ens permet preservar el territori on vivim. Cal que la professió de la pagesia sigui rentable per sí sola, amb preus d'acord amb els costos de producció i que ajustin els salaris als costos reals de la vida, als costos de mantenir un territori i alhora produir aliments de qualitat.

**Si hi ha algú que llegeix l'entrevista i té interès en comprar-vos el producte, quins passos ha de seguir?
Es pot comprar el producte a botigues físiques?**

Per una banda, els consumidors poden comprar els nostres productes a través del web www.coopyrene.cat, on hi trobarà els preus i els productes disponibles. Allà també pot fer-se soci de la cooperativa, de manera que passarà a formar part del nostre projecte i compartirà els nostres valors. Però també pot fer-ho contactant amb qualsevol de les sòcies de la cooperativa, ja que cada una és part activa de Coopyrene.

Ens poden trobar, a dia d'avui, a restaurants de Cerdanya i l'Alt Urgell i a les Agrobotigues de Puigcerdà. També a l'Esquella de Bellver poden recollir els seus encàrrecs o si ho prefereixen poden venir al mateix obrador al polígon de Bellver.

Com us imagineu Coopyrene d'aquí a deu anys? I el Pirineu?

Esperem que Coopyrene superi aquests 10 anys, perquè això significarà que el projecte és viu i que hem sabut explicar i arribar a un nombre creixent de persones. Ens imaginem una cooperativa amb un major nombre de sòcies i poder oferir més i nous productes de qualitat dels que tenim al Pirineu. Esperem que al Pirineu hi hagi més ramaderia extensiva, perquè això significarà que el sector ha sobreviscut i continuarem tenint un territori divers i sostenible. ¶

Organitza:

XARXA *betula*

L'ARADA
CREATIVITAT
SOCIAL

Parc Natural
del Cadí-Moixeró

Ajuntament
de Vallcebre

Ajuntament de
Castellar de n'Hug

Ajuntament
de Bagà

Ajuntament
de Sardes

Col·laboren:

L'EROL

gam
GRUP D'AMICS
DE MONTELLÀ

GRC
GRUP DE RECERCA DE Cerdanya

**Diputació
Barcelona**

Amb el finançament de: